

EXPRES

Nr 272 (1902)

ILUSTROWANY

WTOREK

Druzgocąca odpowiedź Rządu R. P.

Nie będziemy tolerować

propagandy wojennej w naszym kraju

Rząd USA boi się

rzetelnych informacji o pokojowym budownictwie w Polsce

Nota rządu R.P. do rządu Stanów Zjednoczonych w sprawie noty amerykańskiego Departamentu Stanu z dn. 20 września br. stanowi dokument demaskujący bezlitośnie i przekonująco metody szantażu, oszczerstwa i kłamstwa stosowane przez amerykańską dyplomację.

Departament Stanu uciekł się do kłamstwa uzasadniając zamknięcie nowojorskiej placówki polskiej służby informacyjnej akcją retorsyjną opartą na zasadzie wzajemności za zakaz działalności biura informacyjnego ambasady amerykańskiej. Oszczerstwo, kłamstwo, podżeganie do wojny było codzienną praktyką działalności biura informacyjnego ambasady amerykańskiej w Warszawie. Celem działalności tej placówki propagandowej amerykańskiego imperializmu, działającej w Polsce było szkolenie najwyższym interesem narodu polskiego, podczas kiedy placówka polskiej służby informacyjnej w Stanach Zjednoczonych informowała tylko i jedynie o Polsce, nie uchodząc w sprawy wewnętrzne USA.

Zlikwidowanie działalności biura informacyjnego ambasady amerykańskiej, działalności sprzecznej z prawem i sprzecznej z elementarną lojalnością nie może stanowić uzasadnienia kroków retorsyjnych, chyba że zatracilo się wszelkie poczucie przyzwoitości i że nadużywa się pojęć prawa międzynarodowego dla pokrycia aktów nielegalnych z punktu widzenia tego prawa. Zamknięcie placówki polskiej służby informacyjnej w Nowym Jorku nie ma więc żadnego uzasadnienia poza chęcią stwarzania sztucznych przesłód mających dzielić narody amerykański i polski, a w konsekwencji stwarzania psychozy wojennej.

Polityka rządu USA zmierza do wzniesienia muru nieufności między narodami, a w danym wypadku między narodem amerykańskim i polskim. Nota rządu R.P. stwierdza, że „uczucia przyjaźni i sympatii dla narodu amerykańskiego pozostały w Polsce niezmienione” i że „propaganda obecnego rządu Stanów Zjednoczonych nie potrafi przeskoczyć wzajemnemu porozumieniu i pokojowemu współżyciu między obywatelami narodami”. W stwierdzeniu tym wyrażony jest cały kontrast między pokojowymi intencjami polityki Polski Ludowej, a antypokojową polityką rządu Trumana. Naród polski pragnie utrzymania pokoju i rozwijania przyjaźni z wszystkimi narodami, w tej liczbie z narodem amerykańskim.

Zakłady Budowy Maszyn i Aparatury w Krakowie. Na zdjęciu: Przy pracy monter Sylwester Sawicki z przodu i brygady Stefana Knuplena. (CAF — fot. Kondracki)

96 miln. podpisów zebrano już w ZSRR pod Apelem Pokoju

Wiadomości napływające z Republiki Związkowych, obwodów i okręgów świadczą o tym, że wszystkie narody Związku Radzieckiego, wszystkie warstwy ludności Kraju Rad popierają jednomyślnie apel w sprawie zawarcia Paktu Pokoju oraz są zdecydowane bronić sprawy pokoju i bezpieczeństwa narodów.

Według danych, jakie napłynęły do Radzieckiego Komitetu Obrony Pokoju z Komitetów Obrony Pokoju Republiki Związkowych, obwodów i okręgów, od początku kampanii do dnia 10 października br. 96.729.946 obywateli radzieckich podpisało apel Światowej Rady Pokoju w sprawie zawarcia Paktu Pokoju przez pięć wielkich mocarstw.

Próby umotywowania zamknięcia polskiego centrum informacji w New Yorku akcją retorsyjną opartą na zasadzie wzajemności nie wytrzymały krytyki. Nie może być bowiem mowy o jakiegokolwiek wzajemności, gdy z jednej strony chodzi o legalną działalność polskiej placówki informacyjnej w New Yorku, a z drugiej strony sprzeczne z prawem i elementarną lojalnością praktyki amerykańskiej służby informacyjnej w Warszawie.

Rząd Stanów Zjednoczonych niechybnie świadom jest faktu, że wiadomości, tendencyjnie dobierane i zamieszczane w biuletynach amerykańskich, wydawanych w Warszawie, nie miały bynajmniej na celu informowania społeczeństwa polskie o Stanach Zjednoczonych, a służyły propagandzie agresywnych zamierzeń polityki USA. Temu też celowi służyły różne cytaty z oświadczeń przedstawicieli rządu Stanów Zjednoczonych, wzywających do roz-

Nowa porażka imperialistów

Egipt odrzucił oszukiwane propozycje dowództwa bloku atlantyckiego

LONDYN — Agencja Reutera donosi z Kairu, że rząd egipski odrzucił w poniedziałek „propozycje” w sprawie utworzenia tzw. „wspólnego dowództwa sił zbrojnych Bliskiego Wschodu” podległego dowództwu naczelnemu bloku atlantyckiego.

Jak wiadomo, „propozycje” te wzięły początek od ambasadora Wielkiej Brytanii, a następnie przez ambasadorów USA, Francji i Turcji przewidywały, że okupacja strefy Kanału Sueskiego przez wojska brytyjskie trwałaby nadal z tą tylko różnicą, że wojska brytyjskie występowałyby formalnie z ramienia „dowództwa”.

Dalszy sukces KP Francji w wyborach kantonalnych

PARYŻ — W niedzielę 14 bm. odbyła się druga tura wyborów kantonalnych w 700 kantonach Francji. W wyborach tych Partia Komunistyczna wysunęła się na pierwsze miejsce i daleko wyprzedziła pozostałe partie, uzyskując około 28 proc. głosów.

twą sił zbrojnych Bliskiego Wschodu”.
LONDYN — Jak donosi z Kairu agencja Reutera, izba deputowanych i senat zatwierdziły w poniedziałek jednomyślnie dekrety rządu egipskiego o wypowiedzeniu traktatu anglo-egipskiego z 1936 r. i umowy anglo-egipskiej w sprawie Sudanu z 1899 roku.

W ten sposób traktat anglo-egipski stracił ostatecznie moc obowiązującą.

MOSKWA. — W Moskwie dobiegają końca eliminacje wszechzwiązkowego przeglądu artystycznego twórczości amatorskiej. Ogółem w eliminacji końcowej bierze udział około 30 zespołów pieśni i tańca, zespołów chóralnych i instrumentalnych.
NOWY JORK. — W Urugwaju odbył się I Kongres Obrońców Pokoju, na którym zadeklarowano gotowość walki przeciwko podżeganiam.

Budowniczo- wowie komunizmu są dla nas wzorem i przykładem

Zaloga Nowej Huty odpowiada na list budowniczych kanału Wołga-Don

WARSAWA. — Budowniczo-wo Nowej Huty wystosowali do budowniczych kanału Wołga-Don w odpowiedzi na ich serdeczny list — pismo, w którym m. in. stwierdzają:

Droży Towarzysze i Przyjaciele! Z głęboką radością i wdzięcznością przyjęliśmy Wasz list, w którym w tak braterski i serdeczny sposób oceniacie naszą pracę i nasze osiągnięcia. Uznając Wasze, budowniczych komunizmu, jest dla nas, budowniczych socjalizmu, wysokim odznaczeniem. Postaramy się na nie w pełni zasłużyć, wmagając tempo naszej pracy — pracy twórczej i pokojowej, w której Wy, droży Przyjaciele, jesteście dla nas wzorem.
Wiemy, że braterskiej pomocy potężnego kraju socjalizmu i Towarzysza Stalina zawdzięczamy w głównej mierze to, że możemy dziś budować nasz wielki kombinat hutniczy, podstawę dalszego przemysłowego rozwoju Polski Ludowej, fundament rozwoju naszej gospodarki i jasnej przyszłości naszego narodu.
Pomoc Związku Radzieckiego odczuwamy tu, na naszej wielkiej budowlance, na każdym kroku: wspaniały sprzęt radziecki umożliwił nam taką mechanizację i tempo robót, jakie nigdy dotąd nie były w Polsce osiągnięte. Nasza wdzięczność i wielość idei wielkiego Października wyrażamy czynem, podejmując poważne zobowiązania produkcyjne — indywidualne i zespołowe.
W naszej walce o zrealizowanie i przyspieszenie planu budownictwa kombinatu i miasta Nowej Huty za wzór służyc nam będzie Wasz, droży Towarzysze i Przyjaciele, hart i wytrzyma-

Rząd chiński dziękuje za gratulacje

MOSKWA. — Przewodniczący Centralnego Rządu Ludowego Chińskiej Republiki Ludowej Mao Tse-tung przesłał do Generalissimusa Stalina depeszę następującej treści:
W imieniu rządu Chińskiej Republiki Ludowej i narodu chińskiego przesyłam Wam wyrazy szczerej wdzięczności za przyjazne gratulacje i serdeczne życzenia z okazji II rocznicy proklamowania Chińskiej Republiki Ludowej.
Minister spraw zagranicznych ZSRR Wyszyński otrzymał od ministra spraw zagranicznych Chin Ludowych Czou En-lai'a depeszę z serdecznym podziękowaniem za gratulacje nadesłane z tejże okazji.

WARSAWA. — Przewodniczący Centralnego Rządu Ludowego Chińskiej Republiki Ludowej Mao Tse-tung przesłał do Prezydenta Bolesława Bieruta depeszę następującej treści:
W imieniu rządu Chińskiej Republiki Ludowej i narodu chińskiego, serdecznie dziękuję Panu za szczere gratulacje z okazji II rocznicy proklamowania Chińskiej Republiki Ludowej.
Depesze od Przewodniczącego Centralnej Rady Administracyjnej i ministra spraw zagranicznych Chińskiej Republiki Ludowej Czou En-lai'a otrzymali premier Józef Cyrankiewicz i min. Stanisław Skrzyszewski.

Wystawę prac plastyków radzieckich otwarto w Warszawie

WARSAWA — W dniu 15 bm. w gmachu „Zachęty” odbyło się uroczyste otwarcie pierwszej w Polsce wystawy prac plastyków radzieckich, zorganizowanej staraniem Komitetu Współpracy Kulturalnej z Zagranicą dla uczczenia Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

Depesze z okazji Dnia Wojska Polskiego

Z okazji Dnia Wojska Polskiego minister Obrony Narodowej, Marszałek Polski Konstanty Rokossowski otrzymał liczne depesze.
M. in. depesze nadesłali: Minister Spraw Wojskowych ZSRR Marszałek Związku Radzieckiego — Wasiliewski, Naczelny Dowódca Chińskiej Armii Ludowo - Wyzwoleńczej Czu-Teh, Naczelny Dowódca Koreańskiej Armii Ludowej — Kim-Ir-sen.

Woj. łódzkie w Miesiącu Pogłębiania Przyjaźni

W całym kraju rozpoczął się Miesiąc Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.
Masowy udział w uroczystościach inauguracyjnych „Miesiąca” biorą mieszkańcy wsi woj. łódzkiego. W większości gromad wiejskich powiatu kutońskiego wszyscy chłopcy, kobiety i młodzież manifestacyjnie przybyli na uroczyste akademie.
Ludność Brzezina, Tomaszowa Mazowieckiego, Sieradza i Rawy Mazowieckiej oddała hołd bohaterom Armii Radzieckiej, poległym w walkach o wyzwolenie Polski, składając na ich grobach liczne wieńce.
W wielu miejscowościach woj. łódzkiego, jak i innych województwach zorganizowano wystawy, obrazujące osiągnięcia Kraju Rad.

W oparciu o pomoc ZSRR wzniesiemy wielkie budowle socjalizmu

W 9-ą rocznicę śmierci bohaterów

Dziewięć lat temu, 16 października 1942 roku, na szubienicach wystawionych przez hitlerowski okupanta w Rembertowie, na Woli, na Pelcowiznie, w Szczęśliwicach i koło kolejki Mareskiej zawieszono 50 więźniów z Pawiaka. Czerwone plakaty, które już na kilka dni przed tym oblepiły mury Warszawy, oznaczały, że w odpowiedzi na zbrojne wystąpienia komunistów 50 z nich zostanie powieszonych.

Wśród bestialsko zamordowanych patriotów znajdowali się tramwajarze, kolejarze, szewcy, piekarze, slusarze oraz 10 inteligentów pracujących: naukowców, nauczycieli, techników.

Nie przypadkowo niemieccy faszystycy wybrali na miejsca kaźni robotnicze dzielnice, nie przypadkowo pierwsza wielka publiczna egzekucja godziła w komunistów. Hitlerowcy dobrze wiedzieli, że właśnie polska klasa robotnicza, wyrosła na ideałach głoszonych przez KPP, jest jedyną siłą zdolną pokierować całym narodem i prowadzić do odrębnej walki przeciwko zniemianowionemu faszystowskiemu okupantowi.

Krwawy odwet zastosowany przez najeźdźcą w odpowiedzi na bohaterski czyn żołnierzy Gwardii Ludowej, którzy na dłuższy czas unieruchomili warszawski węzeł kolejowy, miał urzeczywistnić wśród społeczeństwa lęk, miał izolować Polską Partię Robotniczą od mas, którym przewodziła.

Nie osiągnął on jednak zamierzonego celu — wprost przeciwnie, jeszcze raz przekonał naród polski, że faszizm jest zdolny do najpotworniejszych mordów, że jedyną drogą do wolności jest ta droga, którą wskazywała PPR — droga nieustępliwą walki przeciwko okupantowi, walki o narodowe i społeczne wyzwolenie prowadzonej w sojuszu ze Związkiem Radzieckim.

Polska klasa robotnicza i naród skupiony wokół niej nie szczędziła krwi w walce z hitlerowskim wrogiem, nie straszyła jej była śmierć dla ojczyzny. Polska klasa robotnicza i skupiony wokół niej naród nie szczędzi dziś siły w pokojowej, twórczej pracy dla dobra ojczyzny — nie obawia się trudności, umie je łamać i pokonywać, umie zwyciężyć — dla dobra Polski, dla dobra całej postępowej ludzkości, dla dobra sprawy pokoju.

Szkoly dla pracujących przyjmują jeszcze zapisy na r. 1951-52

WARSZAWA — Szkoły podstawowe i średnie dla pracujących oraz korespondencyjne licea ogólnokształcące w całym kraju przyjmują jeszcze zapisy na rok szkolny 1951-52. Sieć tych szkół w porównaniu z rokiem ubiegłym została znacznie rozbudowana i przystosowana do istotnych potrzeb ludzi pracy.

Struktura organizacyjna szkół dla pracujących stwarza szczególnie dogodne warunki nauki.

Nota Polski do USA

(Dokończenie ze str. 1-ej.)

Polska służba informacyjna w Stanach Zjednoczonych informowała natomiast społeczeństwo amerykańskie jedynie o życiu Polski, o odbudowie kraju, o wielkich wysiłkach narodu polskiego, walczącego o przezwyciężenie wieloletniego zacołania i zbudowanie lepszej przyszłości. W ciągu kilkuletniej działalności polskiej służby informacyjnej w New Yorku władze amerykańskie ani razu nie zakwestionowały działalności polskiej placówki. Działała ona bowiem zgodnie z prawem amerykańskim i poddana była rejestracji i kontroli, które przewiduje amerykańska tzw. wolność informacji.

Gdyby polska służba informacyjna chciała informować społeczeństwo amerykańskie o sprawach wewnętrznych Stanów Zjednoczonych, to rzecz jasna, stosunki panujące w tym kraju dostarczyłyby w nadmiarze bogatego materiału faktycznego.

Wystarczyłoby tylko publikować fakty, dotyczące dyskryminacji rasowych, prześladowań politycznych, linczów itp. Polska służba informacyjna w New Yorku nie robiła jednak tego, albowiem wszystkie polskie placówki zagraniczne mają ściśle instrukcje niengierowania w wewnętrzne sprawy innych krajów.

Z tych też względów rząd polski w całej pełni podtrzymuje swoje twierdzenie, że zamknięcie polskiej służby informacyjnej w New Yorku było aktem nielegalnym, a nazwanie go „retorsją” jest nadużywaniem tego pojęcia z dziedziny prawa międzynarodowego dla celów, które rządowi Stanów Zjednoczonych aż nadto dobrze są wiadome.

Rząd Stanów Zjednoczonych wspomina w swejocie, że amerykańskie ośrodki informacji czynne są w szeregu innych państw. Rząd polski nie ma zamiaru wchodzić w sprawę wewnętrzne tych państw. Należy jednak podkreślić, że w szeregu krajów, gdzie działają amerykańskie

ośrodki informacji, istnieją obok nich amerykańskie bazy wojenne, a nawet często stacjonowane są wojska amerykańskie. Nie ulega wątpliwości, że pobyt wojsk amerykańskich w tych krajach nie może pozostać bez wpływu nie tylko na istnienie i działalność tych ośrodków, ale i na politykę tych krajów.

W związku z tym, co wyżej zostało powiedziane, rząd polski odrzuca twierdzenia noty z dnia 20 września 1951 r. w całej rozciągłości.

Rząd polski odrzuca również bezprzykładowe żądanie opublikowania w prasie i w radio wyżej wspomnianej noty amerykańskiej, zawierającej nieprawdliwe i oszczerce twierdzenia. Twierdzenie noty amerykańskiej, iż nieopublikowanie jej będzie „wskaźnikiem gdzie znajduje się żelazna kurtyna” świadczy jedynie o prymitywnym sposobie argumentacji i stanowi próbę swoistego szantażu.

Bez względu na to, jakie jeszcze noty wysyłają rząd Stanów Zjednoczonych do rządu polskiego i jakich nie wybrednych metod będzie się chwycił, uczucia przyjaźni i sympatii dla narodu amerykańskiego pozostaną w Polsce niezmiennie. Opinia publiczna w Polsce traktuje metody amerykańskie jako wynaturzenie i jaskrawe pogwałcenie dawnych tradycji wolnościowych. Naród polski przekonywany jest, że propaganda obecnego rządu Stanów Zjednoczonych nie potrafi przeszkodzić wzajemnemu zrozumieniu i pokojowemu współżyciu między obydwoimi narodami.

„Wieziemy chleb dla robotników”

Czyn Październikowy chłopów

— to zwiększenie dostaw zboża, ziemniaków i żywa

WARSZAWA — Robotnik i chłop, inżynier i urzędnik, lekarz i student — wszyscy ludzie pracy, realizując Czyn Październikowy starają się pracować jak najlepiej. Rośnie liczba meldunków o przedterminowym wykonaniu zobowiązań, rośnie ilość dodatkowej produkcji.

Załoga parowozowni Bydgoszcz — Wschód pierwsza wśród kolejarzy całego kraju podjęła czyn na cześć Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Pierwsza też melduje o pomyślnym przebiegu realizacji zobowiązań.

Wykonując zobowiązania dla uczczenia Wielkiego Października, chłop i woj. szczecińskiego przyspieszają dostawę zboża do punktów skupu.

Ponad 150 chłopów z gromad: Sitno, Renice, Czudów, Nawrocko i Gorda w pow. myśliborskim odwiedziło ostatnio manifestacyjnie do punktów skupu ponad 77 ton zboża. Wszystkie furmanki były udekorowane. Transparenty głosiły: „Wieziemy chleb dla robotników”.

Jednocześnie nieustannie naptwyją coraz to nowe zobowiązania pracujących chłopów. Na zebraniu kolegi gromadzkiego ZSCh w Koszowie, woj. bydgoskie, postanowiono: „Dla uczczenia 34 rocznicy Rewolucji, Październikowej zobowiązujemy się przedterminowo wykonać swe obowiązki wobec państwa. Odstawiając w dniu 17 bm. zbiorowo zboże, wykonamy nasz roczny plan. Do 19 października dostarczymy ziemniaki, dając ponad plan 15 ton. Roczny plan skupu żywa na br. wykonamy

w 110 proc., a plan kontraktacji na r. 1952 zrealizujemy z nadwyżką 25 sztuk”. Chłopi wsi Pawłowo w pow. chojnickim postanowili do 20 bm. odstawić ponad plan 30 ton ziemniaków.

Przedstawiciele Wojska wśród młodzieży

Kapitan Karol Maj, syn średniobornego chłopca, w roku 1944 w stopniu plutonowego wstąpił w szeregi Wojska Polskiego. W czasie służby wojskowej pogłębił swoje wiadomości ogólne i wojskowe.

Na zdjęciu — kpt. Karol Maj w rozmowie z uczniami Technikum Mechanicznego na Pradze.

CAF — fot. Nowosielski

JAN-KURCZAB

Wiosenny Kostium

DITTY REINGLASS

— Daję ci słowo, że cały Berlin o tym mówi. Podobno macie zamiar w Zielone Świątki przemaszerować przez Bramę i wkroczyć zbrojnie na zachód. Wydaje mi się to zresztą całkiem prawdopodobne! Po cóż, w przeciwnym wypadku, ściągnąlibyście do Berlina miliony ludzi?

— A nie mówili ci przyjaciele, co tam będziemy robić? Bo chyba nie skończy się na marszu.

— Właśnie mówią, że macie zamiar przepędzić wszystkie władze okupacyjne, że tamten prezydent ma zamieszkać w Charlottenburgu, że...

Bert zerwał się z krzesła.

— Że mamy zamiar urwać głowy wszystkim plotkarzom i postać je... Na miły Bóg, Ditto, nie bredź! Jak można powtarzać coś podobnego! Bzdury!

— Bzdury? Bert, czy ty naprawdę uważasz, że na Zachodzie nie ma ani jednego rozsądnego człowieka? Że wszyscy mądrzy ulokowali się po tamtej stronie Bramy? Że nie ma już nic ważniejszego na świecie, jak wasze sztandary?

— Owszem, są dolary! — Bert skoczył na krzesło, jak na trybunę — i strach o te dolary poprzewracał ludziom we łbach!

— I słusznie! — Ditta stanęła w wojowniczej postawie naprzeciw brata. — Każdy ma prawo bronić tego, co z ciężkim trudem zdobywa przez całe życie. A wy się wściekacie, że przejrzano wasze zamiatry, że nikt nie wierzy w wasze pokojowe zjazdy czy zloty. To, czego nas wojna nauczyła...

Bert nie wytrzymał i dokończył:

— Zostało ci w głowie! A więc tak! Zdradzę tajemnicę FDJ. Maszerujemy na Berlin! W drzewcach naszych sztandarów ukryte będą najnowsze systemy bomby rakietowe i każdy z nas będzie miał założoną w ustach wyrzutnię bomb atomowych, a w kieszeniach granaty. Maszerujemy na Berlin! Drżycie Amerykanie! Drżycie Anglicy i Francuzi, albo lepiej uciekajcie co siła, bo nie ostanie się przed zalewem błękitnych koszul! Drżycie berlińczycy, ci oglupieni, bo reszta może spać spokojnie i nie wierzyć w bre-

— Ditto, wiele rzeczy rozdziela dzisiaj ludzi, nawet w rodzinie, ale jedna rzecz łączy wszystkich z tej i z tamtej strony Bramy: nikt nie chce wojny i wojny nie będzie!

— A ja cię mogę zapewnić, Ditto, że nie ma ani jednego w FDJ, któryby myślało o wojnie — dodał Bert serdecznie.

— To dlaczego oni wszyscy mówią o tym, tylko o tym! Dlaczego? — poskarżyła się.

— A dlaczego ty kręcisz się tylko między nimi? Dlaczego nie przyjdiesz do nas, nie przypatrzysz się naszej robotcie? Ale tobie potrzebna kawiarnia i Bóg wie, co jeszcze...

— Dość, Bert, wystarczy mi na dzisiaj ta próbka wojny, idziemy spać! — ojciec zaczął porządkować stół.

ROZDZIAŁ VI.

Widziano na Badstrasse starego Maksa, ładującego na ręczny, ogrodowy wózek swojej żony całe paki błękitnych koszul, widziano, jak ujął dyszel swojego wózka i pociągnął go w kierunku stacji kolejki Gesundbrunnen. Widziano również jego pomocnika, Kurta Lutzę, który już znowu pracował z Maksem, kroczącego za wózkiem i przytrzymującego rekami chwijące się paczki.

(D. c. n.)

